

A TURISZTIKAI KONJUNKTÚRA ALAKULÁSA

TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX

2024. szeptember

Budapest, 2024. október

Készítette a GKI Gazdaságkutató Zrt.

E-mail: gki@gki.hu

Honlap: www.gki.hu

Postacím: 1461, Budapest, Pf. 232.

Készítették:

Dr. Molnár László

Udvardi Attila

Szerkesztette:

Udvardi Attila

A tanulmány a Magyar Turisztikai Szövetség és a VIMOSZ megbízására készült.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	2
VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
A VÁLASZADÓK JELLEMZŐI.....	12
TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX.....	13
Módszer.....	13
Az index és összetevőinek alakulása.....	13
A FELMÉRÉS TOVÁBBI EREDMÉNYEI.....	18
Foglalkoztatás.....	18
Üzleti helyzet, teljesítmény.....	19
Árak, költségek.....	21
Eredményesség.....	27
Fejlesztések.....	29

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

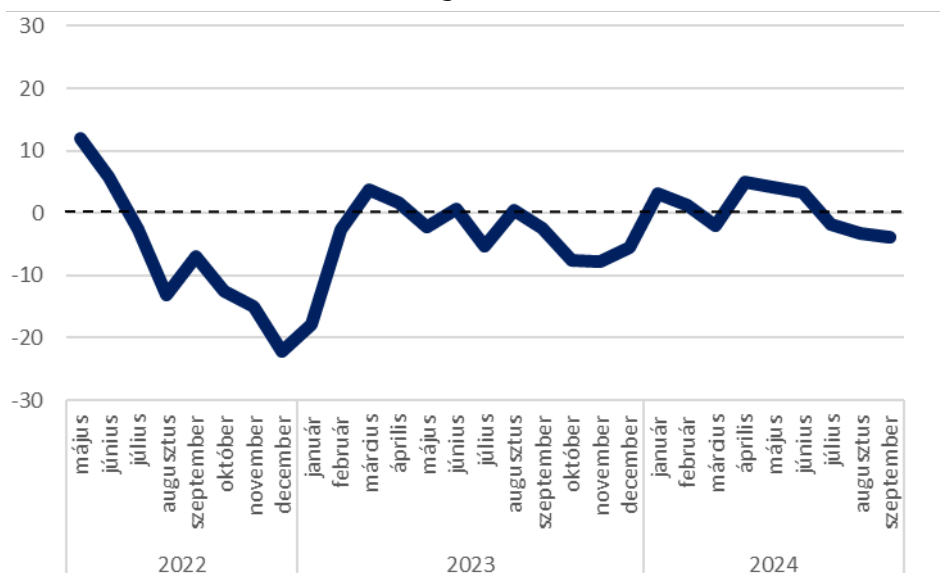
A tágabb értelemben vett turisztikai ágazat (turizmus, vendéglátás, rendezvényszervezés stb. a továbbiakban turizmus) régóta küzd a kevésbé reprezentatív felmérések eredményeiből adódó információhiánnyal. Ezért a Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége (VIMOSZ) a Magyar Turisztikai Szövetség Alapítvánnyal és a GKI Gazdaságkutató Zrt.-vel közösen megalkotta a Turizmus Konjunktúra Indexet, mely havi gyakorisággal méri az ágazatban a konjunktúra várható alakulását, a piac és a közvélemény számára ezzel információt biztosítva a közeljövőben várható trendekről.

A felmérés a turizmust, mint szektort tágan értelmezi, az alábbi alágakat vizsgálja:

- szálláshely szolgáltatás (TEAOR 5500)
- vendéglátás (5600)
- utazásközvetítés, utazásszervezés (7910)
- konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése (8230)
- fizikai közérzetet javító szolgáltatás (9604)

Jelen felméréssel együtt immár több mint kétéves visszatekintéssel rendelkezünk az index alakulásáról.

A TKI index alszektorok szerint - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

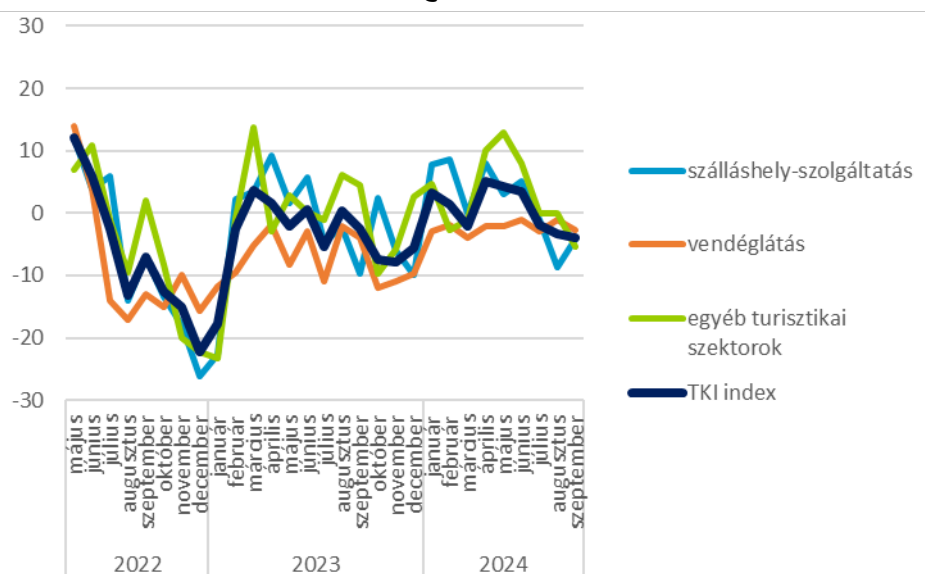

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A TKI index 2024. szeptemberben -4 ponton állt (-100 és +100 közötti skálán értelmezve), mely azt jelenti, hogy az ágazat szereplői

helyzetüket enyhén negatívnak érzékelték. Az index értéke **1 ponttal csökkent az év kilencedik hónapjában**, s ezzel együtt **1 ponttal elmarad az egy évvel ezelőtti értékétől.** A szálláshely-szolgáltatásban 5 ponttal -4 pontra javult, a vendéglátásban 2 ponttal -3 pontra, míg az egyéb turisztikai szektorban 5 ponttal -5 pontra csökkent az index. Az index mérésének történetében még nem fordult elő, hogy az egyes szektorok várakozásai ilyen közel álljanak egymáshoz.

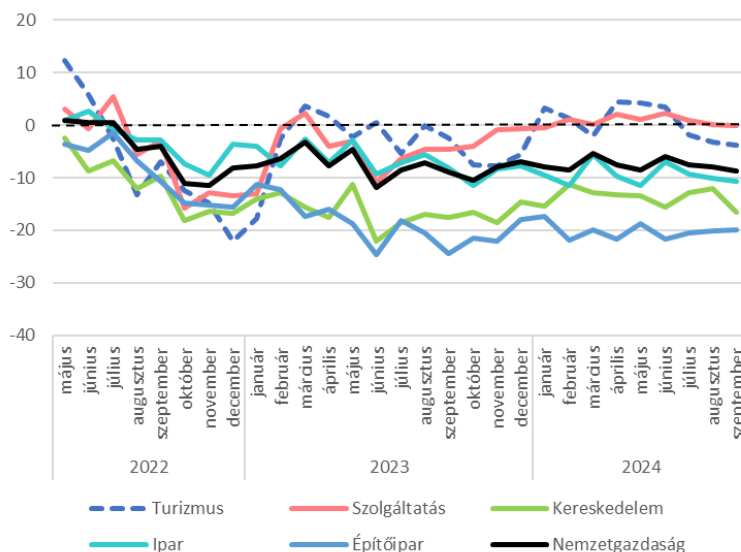
A TKI index alszektorok szerint - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A TKI index szeptemberben kissé elmaradt a GKI EU számára végzett konjunktúra kutatásában mért **szolgáltatási szektor konjunktúraindexétől** (0 pont), ugyanakkor meghaladta a nemzetgazdasági átlagot képviselő GKI üzleti bizalmi indexet (-9 pont). Magasabb volt továbbá az ipar (-11 pont), valamint jóval magasabb a kereskedelem (-17 pont) és az építőipar (-20 pont) indexeinél.

Ágazatok konjunktúraindexe - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

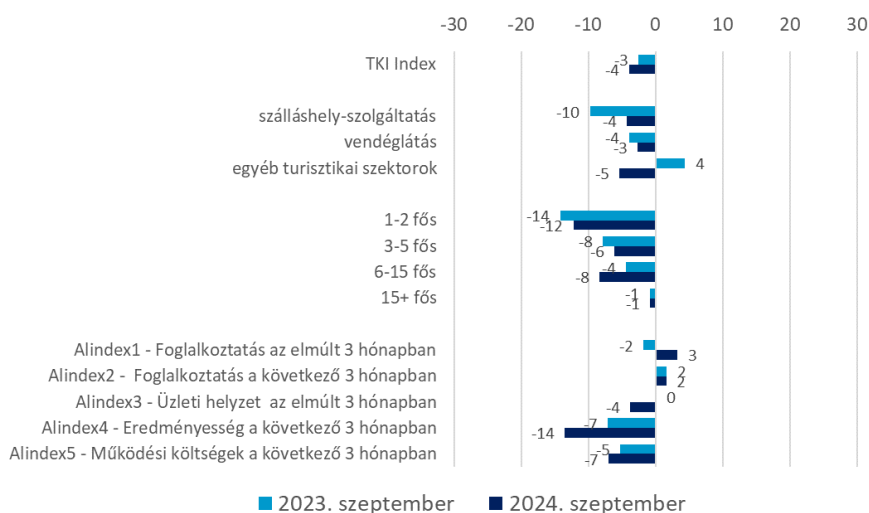

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

Amennyiben a 2024 szeptemberi TKI indexet összevetjük az egy évvel korábbival (2023. szeptember), enyhe csökkenést tapasztalunk.

Az alszektorok közül a vendéglátás és a szálláshely-szolgáltatás indexe nőtt éves összehasonlításban, míg az egyéb turisztikai szektoré csökkent. A méretcsoportok közül a 6-15 fős kivételével mindegyik nőtt vagy stagnált. A TKI alindexei közül a múltbeli foglalkoztatási index helyzete javult, a jövőbeli foglalkoztatási indexé stagnált, míg a további három romlott az elmúlt egy év alatt.

A TKI indexek és alindexek éves változása 2023. szeptember és 2024. szeptember között (pont)

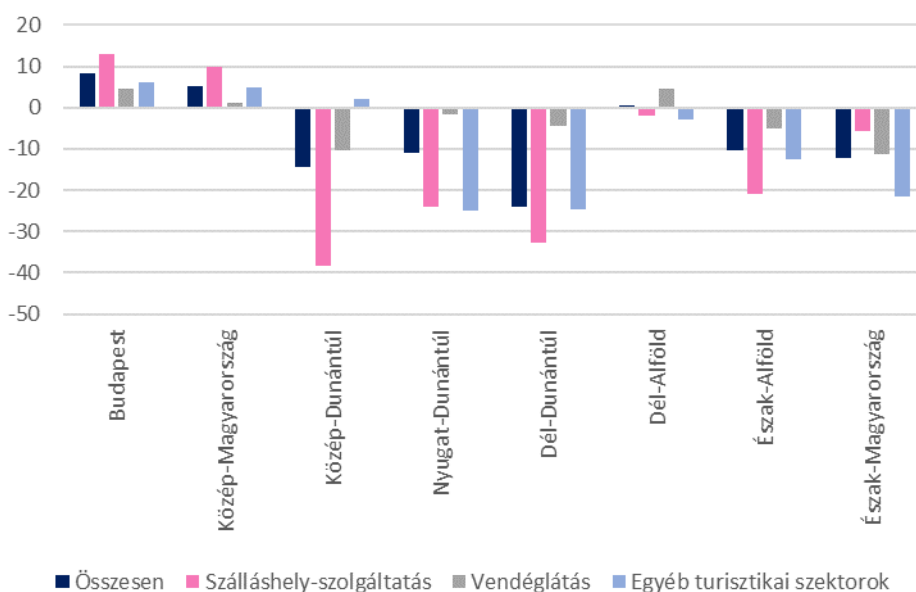
Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott/romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult/javul, kivéve az Alindex5, ahol fordítva)

Az alszektorok közül a szálláshely-szolgáltatás indexe (+6 pont 2023. szeptemberhez képest), a létszámkategóriák közül az 5 fő alatti cégek indexe (+2 pont), míg az alindexek közül az foglalkoztatás az elmúlt 3 hónapban alindex (+5 pont) alakult a legkedvezőbbben az egy évvel korábbihoz képest.

A teljes turisztikai szektort tekintve öt régió negatív kilátásokat jelzett (Dél-Dunántúl esetében a legrosszabb a helyzet), míg két régió várakozásai stagnálás közeliek.

TKI index régiók szerint - 2024. szeptember (pont)

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

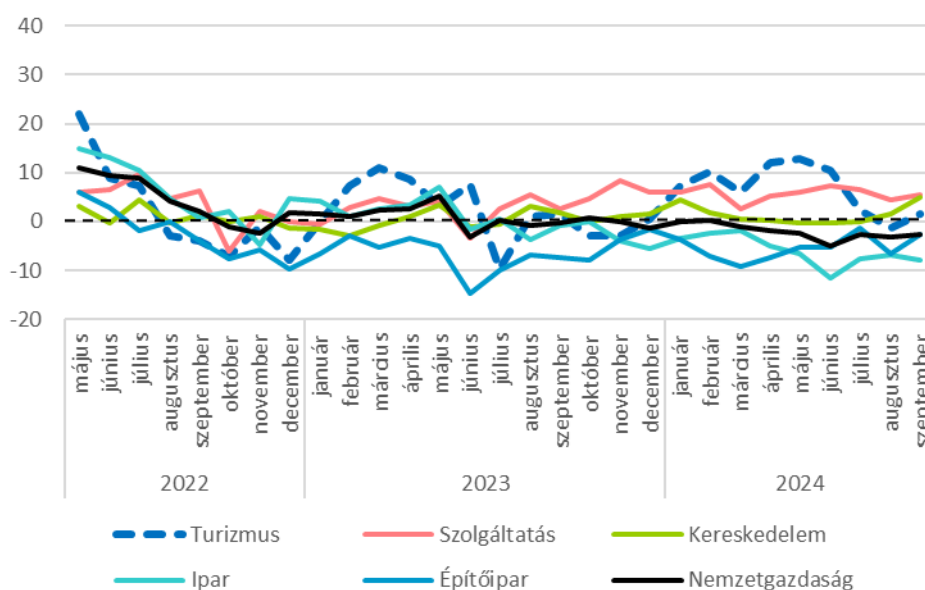
A **szálláshely-szolgáltatás konjunktúrája a régiók többségében kedvezőtlen vagy neutrális**, kivételt képez Közép-Magyarország, ahol épp kedvező. A vendéglátásban egy régióban enyhén pozitív, míg a többi régióban negatív vagy stagnáló a konjunktúraindex. Az egyéb turisztikai alszektorban négy régióban negatív, háromban pedig stagnálásközel.

A **foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest **+3 ponton** áll, mely azt mutatja, hogy **nőtt a kereslet¹ a turisztikai ágazatban igényelt munkaerő iránt. Az elmúlt hónapoz képest 1 ponttal romlott az index értéke.** A mutató pozitív a szálláshely-szolgáltatásban és az egyéb turisztikai alszektorban (+4, illetve +6 pont), míg a vendéglátásban stagnálásközel (+1 pont). **A következő három hónapra vonatkozóan +2 pontot mértünk** (az előző év azonos időszakához képest), **mely azt jelenti, hogy a cégek enyhén bővítik állományukat. A helyzet az előző hónapoz képest 3 ponttal javult.**

¹ Itt azért hasonlítottunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális, melyet célszerű kiszűrni.

A turizmus foglalkoztatási várakozás indexe (+2 pont) 2024. szeptemberben elmaradt a GKI EU számára végzett konjunktúrakutatásában mért, a szolgáltatási szektorra számított index értékétől (+6 pont), ugyanakkor meghaladta a nemzetgazdasági átlagot (-3 pont). Magasabb volt az ipar és az építőipar indexénél (-8, illetve -3 pont), elmaradt ugyanakkor a kereskedelem indexétől (+5 pont).

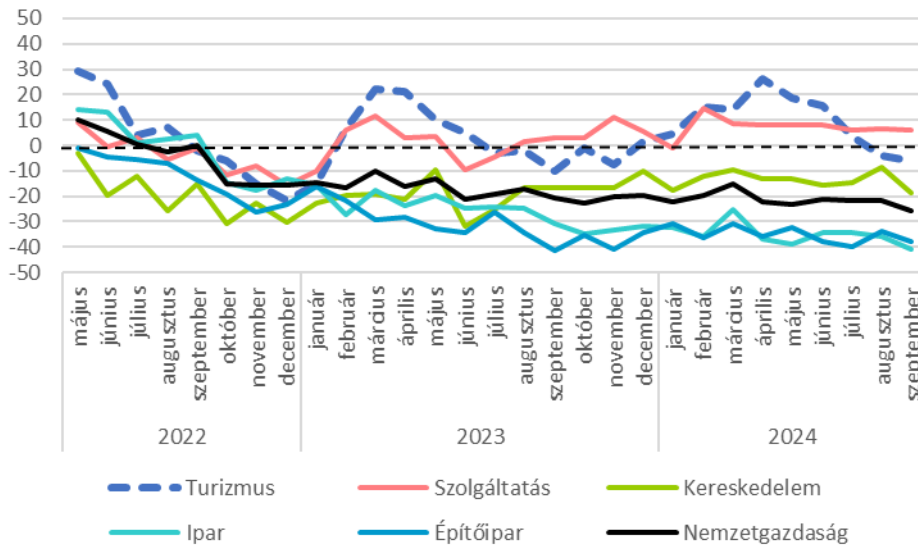
Ágazatok foglalkoztatási várakozás indexe - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A turizmus **teljesítmény várakozások indexe** (a szálláshely-szolgáltatásban vendégéjszakák számát, a vendéglátásban a vendégek számát, az egyéb turisztikai szektorban tevékenységtől függően a vendégek/ügyfelek/foglalások számát méri) **2 ponttal -6 pontra csökkent 2024. szeptemberben. Az index értéke ezzel 4 ponttal meghaladja el a 2023. szeptemberit**, így az ágazat kissé kedvezőbb helyzetét mutatja az egy évvel ezelőttihez képest. Ezzel elmarad a GKI EU számára készülő konjunktúrakutatásában mért szolgáltatási szektor indexétől (+6 pont), jelentősen meghaladja ugyanakkor a nemzetgazdasági átlagot (-26 pont), valamint az építőipar (-38 pont), az ipar (-41 pont) és a kereskedelem (-19 pont) átlagait.

Ágazatok teljesítmény várakozás indexe - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A következő három hónapban az előző év azonos időszakához képest **a szállásadók 31%-a növekedést**, 46%-uk stagnálást, 23%-uk visszaesést vár a vendégéjszakák számában. **A vendéglátásban működők közül 16% vár vendégforgalom növekedést** az előző év azonos időszakához képest, míg 62% stagnálást, 22%-uk pedig visszaesést vetít előre. Az **egyéb turisztikai szektorban** működők **15%-a vár ügyfélforgalom növekedést** az előző év azonos időszakához képest, 54%-uk stagnálást prognosztizál, míg visszaesést 31% vár.

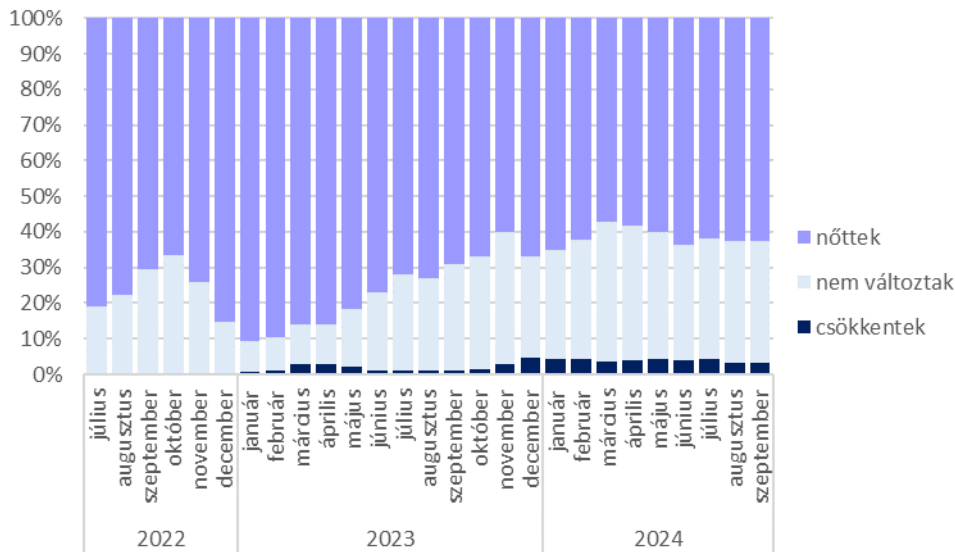
A vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest **romló**, -4 ponton állt 2024. szeptemberben, ugyanakkor 3 ponttal javult augusztushoz képest. A mutató **mindhárom szektorban negatív**. Létszám kategóriák szerint a cégek előző év azonos időszakához mért üzleti helyzete két méretkategóriában javult augusztushoz képest, míg kettőben romlott.

A turisztikai cégek 67%-a működési költségei² növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan az előző év azonos időszakához mérten, 30% esetében nem változtak e költségek, míg 3% jelzett csökkenést. A szálláshely-szolgáltatásban működő cégek 69%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, míg a vendéglátásban működők 59%-a, az egyéb turisztikai szektorokban működők 78%-a. **A működési költségek az elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához mérten átlagosan 14%-kal nőttek a szektorban** (mely alacsonyabb az augusztusban mért 19%-nál).

² Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

A működési költségek elmúlt 3 havi változásának arányai az előző év azonos időszakához képest lassan változtak az elmúlt néhány hónapban, ugyanakkor a növekedést jelzők arányának március óta tartó lassú növekedése megállni látszik.

A működési költségek elmúlt 3 havi alakulásának mozgóátlaga az előző év azonos időszakához képest – 2022. július - 2024. szeptember (megoszlás, %, 3 hónap mozgóátlaga)

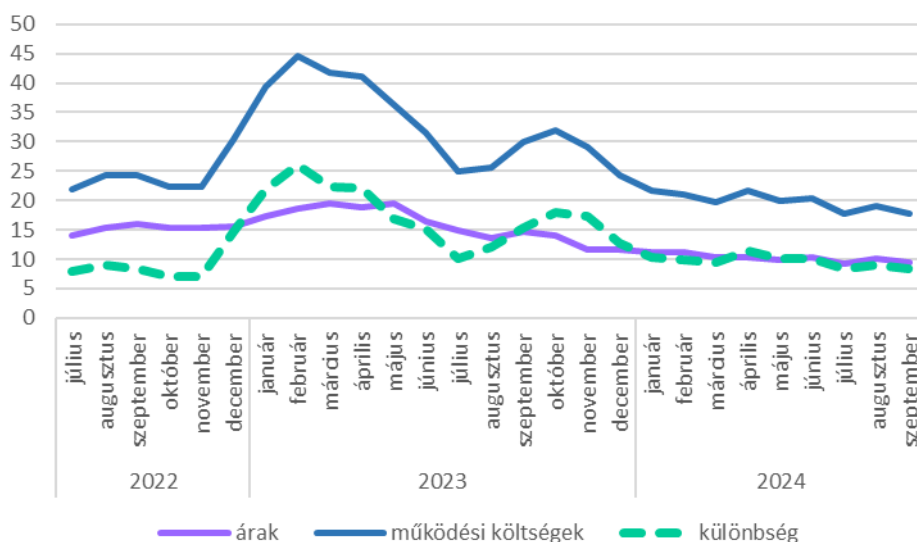
Forrás: GKI

A várt működési költségek indexe, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását **a következő 3 hónapban**, -7 ponton áll, vagyis a vállalkozások **költségemelkedést várnak**. Az index értéke ugyanakkor 2 ponttal javult az előző hónaphoz képest. A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban -2 pont (6 pontos javulás augusztushoz képest), a vendéglátásban -8 pont (2 pontos javulás), míg az egyéb turisztikai szektorban -12 pont (4 pontos romlás).

2024. szeptemberben a turisztikai cégek 57%-a szolgáltatási árainak növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (augusztusban 53% volt ez az arány) **az előző év azonos időszakához mérten**, 41%-uk nem változtatott az árakon, míg csökkenést 2% jelzett. Létszámkategória szerinti bontásban a 3 főnél kisebb cégek emeltek árat a legkisebb arányban (43%). A 3-5 fős cégeknél 49%, 6-15 fős cégeknél 50%, a 15 főnél nagyobb cégeknél 61% emelt. **Az áremelkedés átlagosan 9%-os volt** (augusztusban 11%-ot mértünk) **az előző év azonos időszakához mérten. Vagyis a működési költségek és a szolgáltatási árak emelkedése közötti olló szeptemberben az előző hónaphoz képest szűkült**. Alszektorok közül az átlagnál nagyobb mértékben emeltek árat az egyéb turisztikai szektor cégei (11%) és a szálláshely-szolgáltatásban működők (10%). Az áremelés a vendéglátásban fedezte legkevésbé a költségnövekedést. Létszámkategóriák szerint a 15 főnél többet foglalkoztatók esetében volt

a legkisebb az árak és a működési költségek változásának különbözete, tehát ők tudták leginkább érvényesíteni áraikban a költségnövekményt.

Árak és működési költségek változása az előző 3 hónapban az előző év azonos időszakához mérten - 2022. május - 2024. szeptember (3 hónap mozgóátlaga, %)

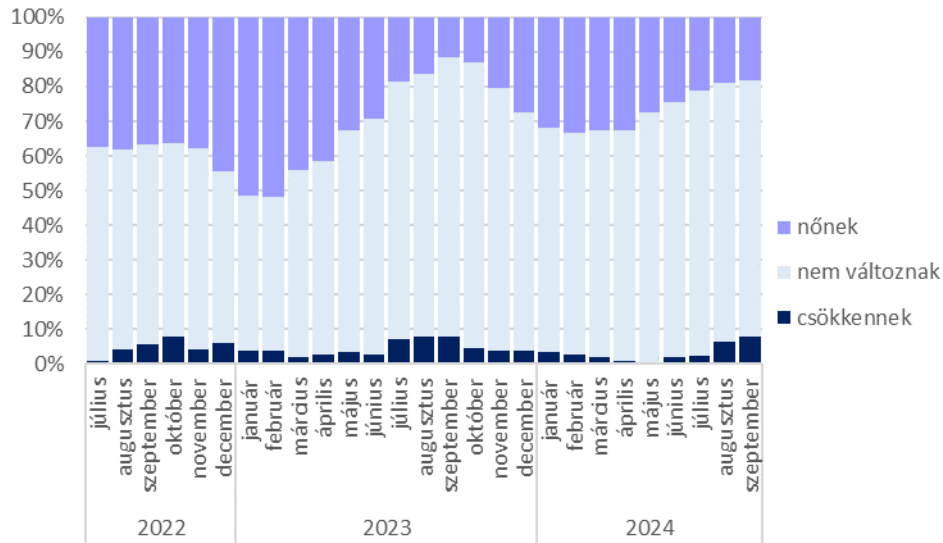

Forrás: GKI

Szeptemberben a turisztikai cégek 18%-a jelezte, hogy a következő 3 hónapban várhatóan emelni fogja szolgáltatásának árát (augusztusban 14% volt ez az arány), 72%-uk nem változtat az árakon, míg csökkentést 10% tervez (augusztusban 12% volt ez az arány). A szálláshely-szolgáltatásban 13% az emelést tervezők aránya, a vendéglátásban és az egyéb turisztikai szektorokban 20-20%. **A turisztikai cégek 12%-a a közelmúltban is emelt árat és a közeljövőben is emelni fog** (mely arány 3 százalékponttal magasabb az augusztusban mértéknél).

Az árak következő 3 havi változásának arányait (3 havi mozgóátlag alapján) tekintve jól látszik, hogy április és szeptember között jelentősen csökkent az áremelést tervezők aránya, miközben az árcsökkentést tervező cégek aránya a március és július közötti nagyon alacsony szintről jelentősebb elmozdulást mutatott augusztusban és szeptemberben.

Az árak következő 3 havi alakulásának mozgóátlaga – 2022. július - 2024. szeptember (megoszlás, %, 3 hónap mozgóátlaga)

Forrás: GKI

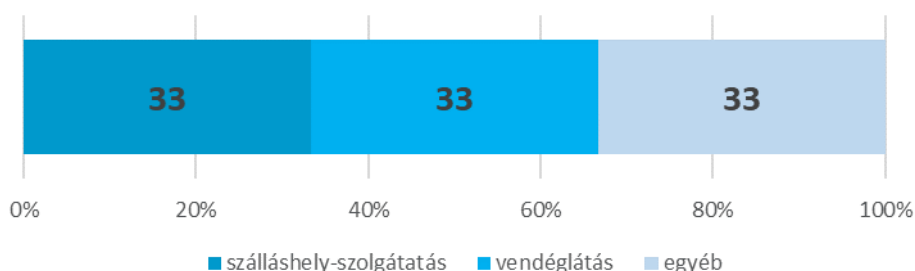
Az **üzleti tevékenység eredményének indexe** a jelenhez képest a következő három hónapra -14 ponton áll, mely jelentős, **11 pontos csökkenést jelent augusztushoz képest** (2024. szeptemberhez képest ez 7 ponttal alacsonyabb). **Augusztushoz képest a szálláshely-szolgáltatásban 9 ponttal, az egyéb turisztikai szektorban 14 ponttal míg a vendéglátásban 10 ponttal romlott az eredményességi index (-22, -18, illetve -4 pontra).**

A **turisztikai cégek 34%-a gondolkodik a következő 1 évben fejlesztésben**, mely kissé magasabb arány, mint az 1 hónappal ezelőtt mért 33%, illetve kissé alacsonyabb, mint az egy évvel ezelőtti 35%.

A VÁLASZADÓK JELLEMZŐI

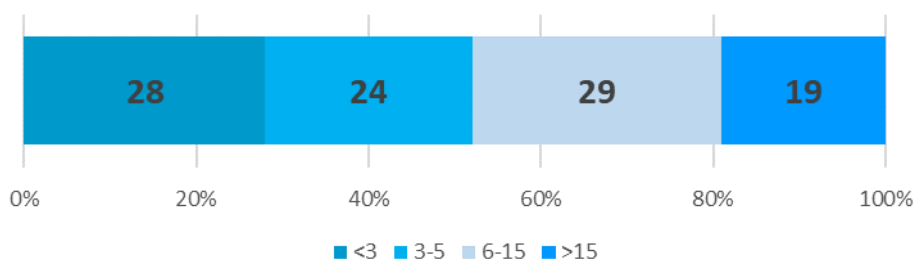
A 2024. augusztusi felmérésben - hasonlóan a korábbiakhoz - minden alszektor egyharmados arányt képviselt (mivel a válaszadói mintát az árbevétel arányok alapján alakítottuk ki). A válaszadói mintában 28%-ot képviselnek a 3 főnél kevesebbet foglalkoztató cégek, 24%-ot a 3-5 fős vállalkozások, 29%-kal vannak jelen a 6-15 fősök, míg 19%-os arányt képviselnek a 15 főnél nagyobb cégek.

A válaszadó minta megoszlása alágazatok szerint - 2024. szeptember (%)

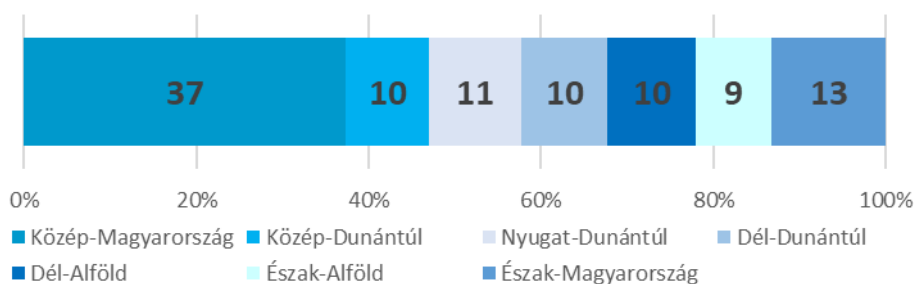
Forrás: GKI

A válaszadó minta megoszlása létszám kategóriák szerint - 2024. szeptember (2023. évi foglalkoztatott létszám főben, %)

Forrás: GKI

A válaszadó minta megoszlása régiók szerint - 2024. szeptember (%)

Forrás: GKI

TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX

Módszer

A Turizmus Konjunktúra Index (TKI) egy kompozit mutató, mely öt különböző alindexének átlagaként kerül kiszámításra. A TKI index kalkulációjánál megfelelő súlyozás használatával figyelembe vesszük a válaszadó cégek méretét (foglalkoztatottak száma), valamint a turizmus és vendéglátás egyes ágazatainak súlyát. Utóbbit a nemzetgazdaságból képviselt részesedés (alszektor értékesítésének összesített nettó árbevétele) alapján állítjuk elő. Ennek értelmében a két legnagyobb alszektor közül a szálláshely szolgáltatás 29%-os, a vendéglátás pedig 43%-os súllyal szerepel a kalkulációban, míg a többi kisebb alszektor összesített súlya 28%.

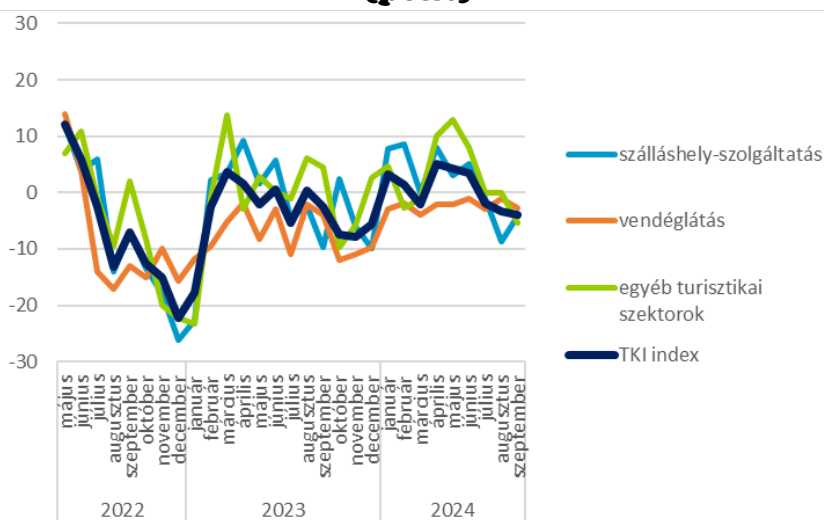
Mind a TKI indexet, mind pedig alindexeit az Európai Unió konjunktúra módszertanához igazodva -100 és +100 közötti skálán értelmezzük (a felmérés kérdőíveiben szereplő, szimmetrikus 1-től 5-ig terjedő skálát transzponáljuk a -100 és +100 közötti skálára). Utóbbi módszertan elősegíti a negatív és a pozitív egyenlegek/válaszok jobb elkülönülését, jobban érzékelteti a havi szintű elmozdulásokat, valamint kiszűri a neutrális válaszokat. Az indexek mellett a többi konjunkturális kérdés elemzésénél is ezt a módszertant használtuk.

A TKI index megalkotásához **öt alindexet használunk, mindegyiknek 20-20% súlyt biztosítva**. Az alindexek a szokásos konjunktúra felmérések alindexeihez hasonlóan mérik egyrészt az **ágazat foglalkoztatási helyzetét** a közelmúltra és a közeljövőre nézve, az ágazat közelmúltbeli és közeljövőbeli **teljesítményét**, valamint a **működési költségek alakulását**. Mivel utóbbit inverz módon értelmezzük (hiszen itt a negatív válasz mutatja a kedvező irányt), ezért értékét az index megalkotásánál -1-gyel szorozzuk.

Az index és összetevőinek alakulása

A TKI index 2024. szeptemberben -4 ponton állt (-100 és +100 közötti skálán értelmezve), mely azt jelenti, hogy az ágazat szereplői helyzetüket enyhén negatívnak érzékelték. Az index értéke **1 ponttal csökkent az év kilencedik hónapjában**, ugyanakkor ezzel együtt **1 ponttal elmarad az egy évvel ezelőtti értékétől**. A szálláshely-szolgáltatásban 5 ponttal -4 pontra javult, a vendéglátásban 2 ponttal -3 pontra, míg az egyéb turisztikai szektorban 5 ponttal -5 pontra csökkent az index. Az index mérésének történetében még nem fordult elő, hogy az egyes szektorok várakozásai ilyen közel álljanak egymáshoz.

A TKI index alszektorok szerint - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

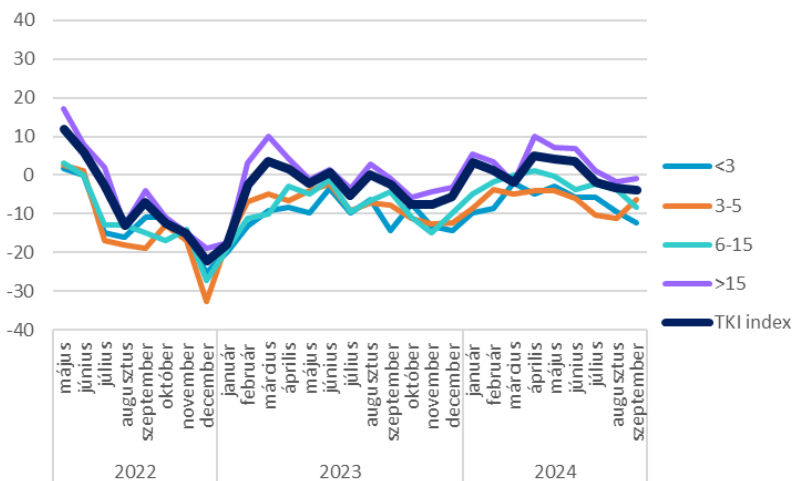

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

Létszámkategóriák szerinti bontás alapján **a konjunktúraindex értéke két méretkategóriában csökkent, kettőben pedig nőtt** (utóbbi legnagyobb mértékben a 3-5 fős cégeknél).

A TKI index létszámkategóriák szerint - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

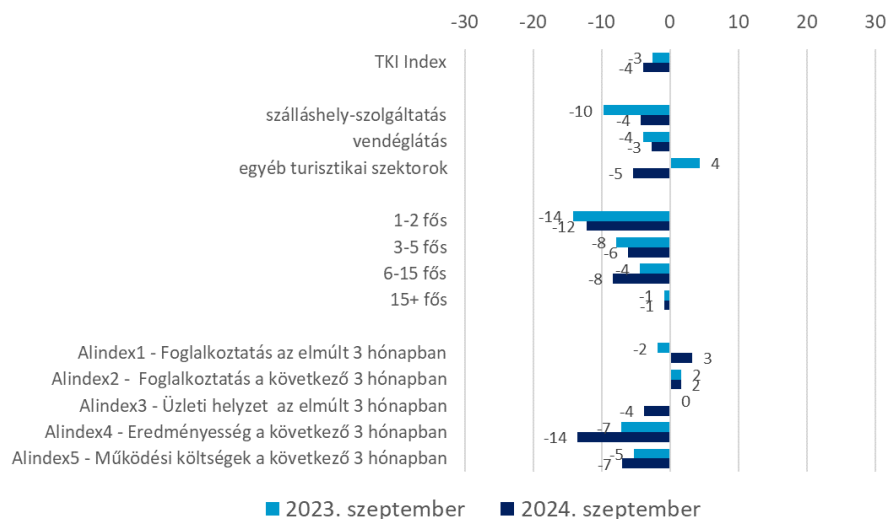
Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

Amennyiben a 2024 szeptemberi TKI indexet összevetjük az egy évvel korábbival (2023. szeptember), enyhe csökkenést tapasztalunk. Az alszektorok közül a vendéglátás és a szálláshely-szolgáltatás indexe nőtt éves összehasonlításban, míg az egyéb turisztikai szektoré csökkent. A méretcsoportok közül a 6-15 fős kivételével mindegyik nőtt vagy stagnált. A TKI

alindexei közül a múltbeli foglalkoztatási index helyzete javult, a jövőbeli foglalkoztatási indexé stagnált, míg a további három romlott az elmúlt egy év alatt.

A TKI indexek és alindexek éves változása 2023. augusztus és 2024. augusztus között (pont)

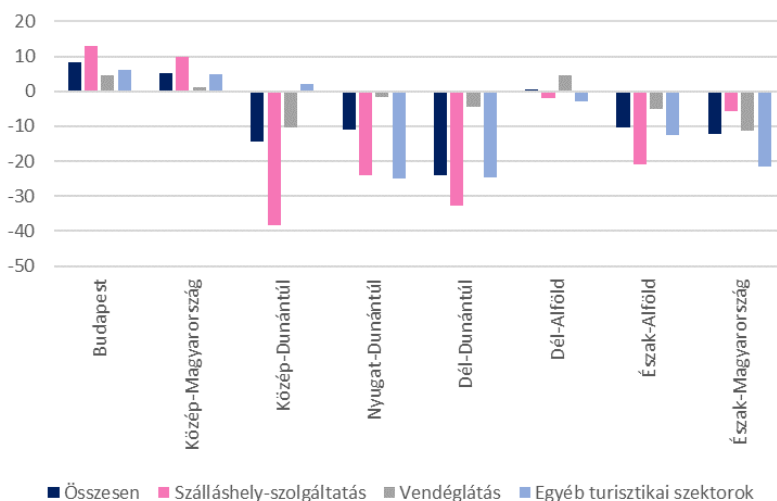

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott/romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult/javul, kivéve az Alindex5, ahol fordítva)

A teljes turisztikai szektort tekintve öt régió negatív kilátásokat jelzett (Dél-Dunántúl esetében a legrosszabb a helyzet), míg két régió várakozásai stagnálás közeliek.

TKI index régiók és szektorok szerint - 2024. szeptember (pont)

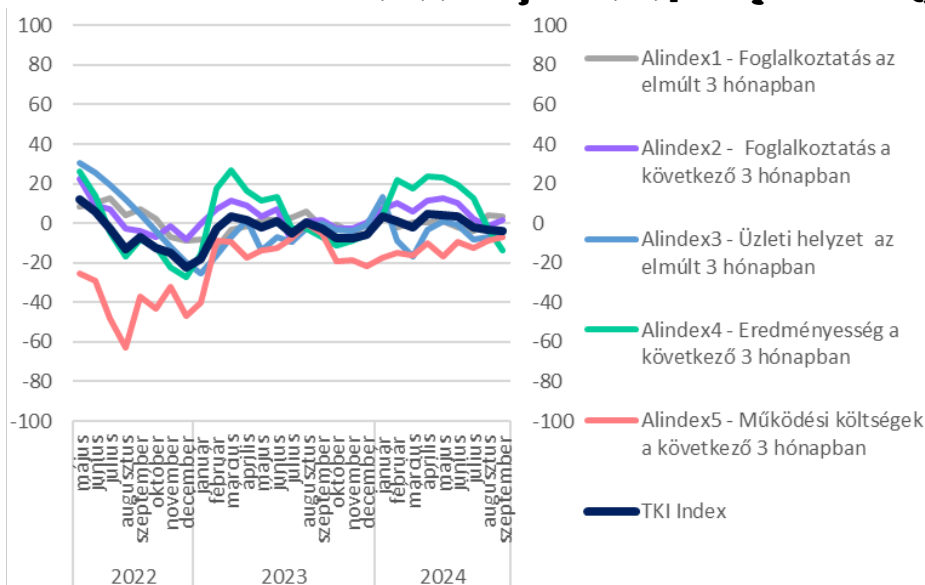

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A TKI index egyes összetevő alindexei -100 és +100 közötti skálán mérve az alábbiak szerint alakultak:

- Index1: A **foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest **+3 ponton** áll, mely azt mutatja, hogy **nőtt a kereslet³ a turisztikai ágazatban igényelt munkaerő iránt. Az elmúlt hónaphoz képest 1 ponttal romlott az index értéke.** A mutató pozitív a szálláshely-szolgáltatásban és az egyéb turisztikai alszektorban (+4, illetve +6 pont), míg a vendéglátásban stagnálásközeli (+1 pont).
- Index2: **A következő három hónapra vonatkozóan +2 pontot mértünk** (az előző év azonos időszakához képest), **mely azt jelenti, hogy a cégek enyhén bővítik állományukat. A helyzet az előző hónaphoz képest 3 ponttal javult.**

A TKI index és alindexei - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott/romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult/javul, kivéve az Alindex5, ahol fordítva)

- Index3: A **vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest **romló**, -4 ponton állt 2024. szeptemberben, ugyanakkor 3 ponttal javult augusztushoz képest. A mutató **mindhárom szektorban negatív**. Létszám kategóriák szerint a cégek előző év azonos időszakához mért üzleti helyzete két méretkategóriában javult augusztushoz képest, míg kettőben romlott.
- Index4: Az **üzleti tevékenység eredményének indexe** a jelenhez képest a következő három hónapra -14 ponton áll, mely jelentős, **11 pontos csökkenést jelent augusztushoz képest** (2024. szeptemberhez képest ez 7 ponttal alacsonyabb). **Augusztushoz képest a szálláshely-szolgáltatásban 9 ponttal, az**

³ Itt azért hasonlítottunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális, melyet célszerű kiszűrni.

egyéb turisztikai szektorban 14 ponttal míg a vendéglátásban 10 ponttal romlott az eredményességi index (-22, -18, illetve -4 pontra).

- Index5: **A várt működési költségek indexe**, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását **a következő 3 hónapban**, -7 ponton áll, vagyis a vállalkozások **költségemelkedést várnak**. Az index értéke ugyanakkor 2 ponttal javult az előző hónaphoz képest. A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban -2 pont (6 pontos javulás augusztushoz képest), a vendéglátásban -8 pont (2 pontos javulás), míg az egyéb turisztikai szektorban -12 pont (4 pontos romlás).

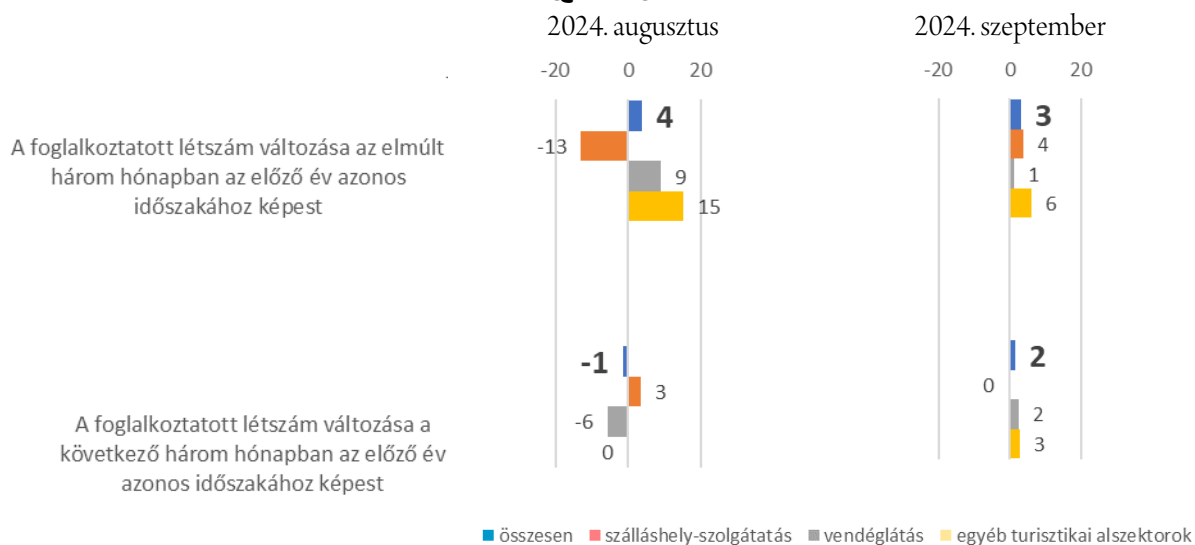
A FELMÉRÉS TOVÁBBI EREDMÉNYEI

Foglalkoztatás

A felmérésben résztvevő vállalatok **átlagosan 11 főt foglalkoztattak 2023-ban**, a szálláshely-szolgáltatásban 14 főt, a vendéglátásban 10 főt, míg az egyéb turisztikai szektorban működő cégeknél is 10 főt. A foglalkoztatott létszámból átlagosan 10%-ot tesznek ki a gyakornokok vagy külsősök.

A **foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest **+3 ponton** áll, mely azt mutatja, hogy **nőtt a kereslet⁴ a turisztikai ágazatban igényelt munkaerő iránt. Az elmúlt hónapoz képest 1 ponttal romlott az index értéke.** A mutató pozitív a szálláshely-szolgáltatásban és az egyéb turisztikai alszektorban (+4, illetve +6 pont), míg a vendéglátásban stagnálásközeli (+1 pont).

Foglalkoztatott létszám változása - 2024. augusztus - 2024. szeptember (pont)

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökkent/csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nőtt/nő)

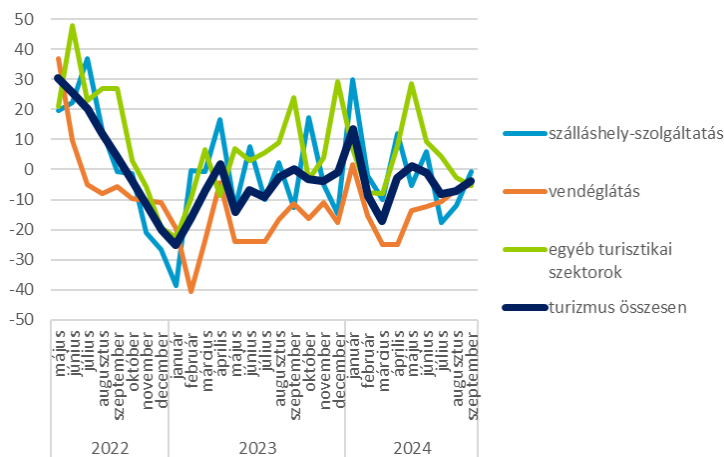
A következő három hónapra vonatkozóan +2 pontot mértünk (az előző év azonos időszakához képest), **mely azt jelenti, hogy a cégek enyhén bővítik állományukat. A helyzet az előző hónapoz képest 3 ponttal javult.**

⁴ Itt azért hasonlítottunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális, melyet célszerű kiszűrni.

Üzleti helyzet, teljesítmény

A **vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest **romló**, -4 ponton állt 2024. szeptemberben, ugyanakkor 3 ponttal javult augusztushoz képest. A mutató **mindhárom szektorban negatív**. Létszám kategóriák szerint a cégek előző év azonos időszakához mért üzleti helyzete két méretkategóriában javult augusztushoz képest, míg kettőben romlott.

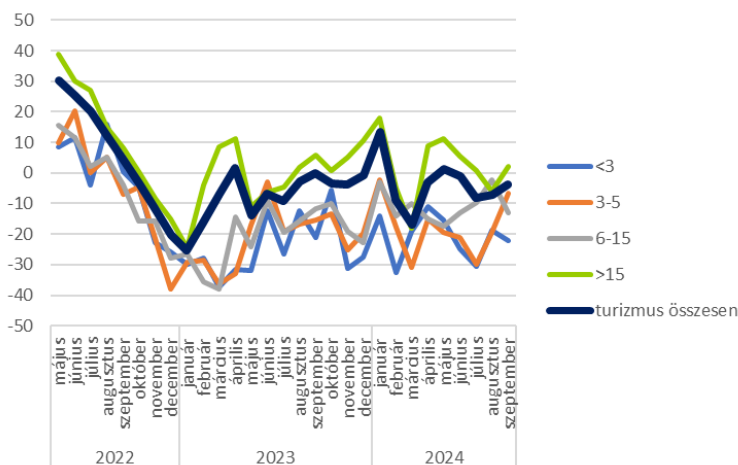
Az üzleti helyzet alakulása az elmúlt három hónapban alszektorok szerint - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult)

Az üzleti helyzet alakulása az elmúlt három hónapban létszám kategória szerint - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

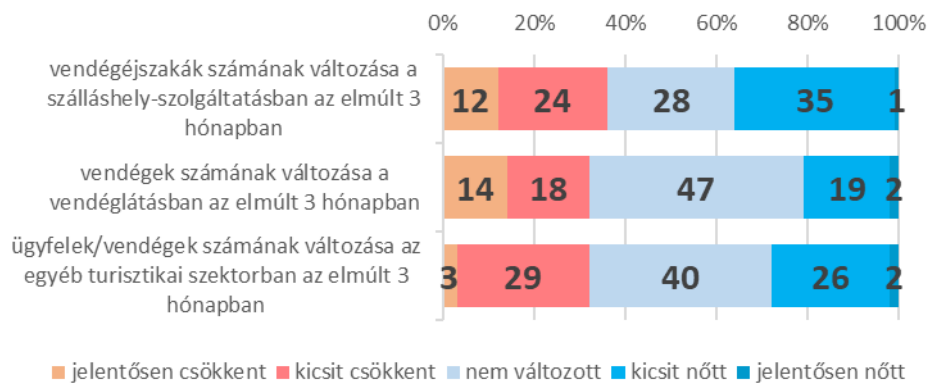
Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult)

A **vendégéjszakák számában** a szállásadók **36%-a** jelzett növekedést (1% jelentős mértékűt) **az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan az előző év azonos időszakához**

képest, míg 36%-uk számolt be visszaesésről (12% jelentős mértékűről). A **vendéglátásban** működők teljesítménye ennél kissé rosszabb volt, **21%-uk számolt be vendégforgalom növekedésről** (2% jelentős mértékűről) **az előző év azonos időszakához képest**, míg **32% számolt be visszaesésről** (14% jelentős mértékűről). Az **egyéb turisztikai szektorban** működők **28%-a számolt be ügyfélforgalom növekedésről** (2% jelentős mértékűről) **az előző év azonos időszakához képest**, míg **32% számolt be visszaesésről** (3% jelentős mértékűről).

Alágazati teljesítmény változása az elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest - 2024. szeptember (megoszlás, %)

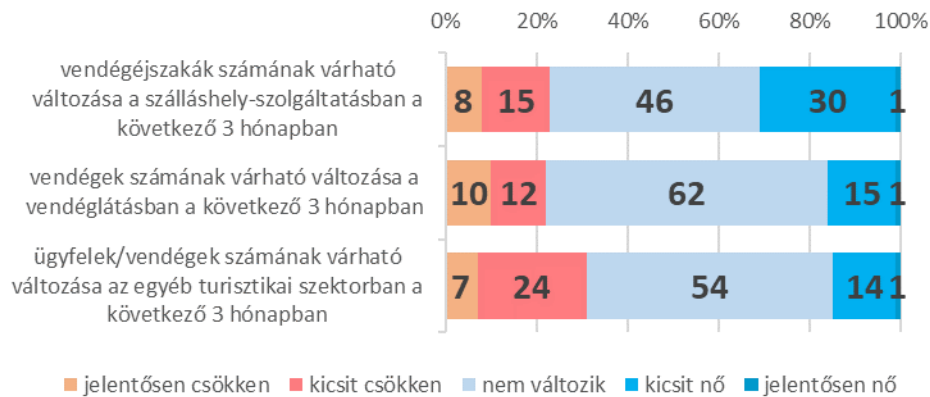

Forrás: GKI

A turizmus **teljesítmény várakozások indexe** (a szálláshely-szolgáltatásban vendégéjszakák számát, a vendéglátásban a vendégek számát, az egyéb turisztikai szektorban tevékenységtől függően a vendégek/ügyfelek/foglalások számát méri) **2 ponttal -6 pontra csökkent 2024. szeptemberben. Az index értéke még ezzel is 4 ponttal meghaladja a 2023. szeptemberit**, így az ágazat kissé kedvezőbb helyzetét mutatja az egy évvel ezelőttihez képest. Ezzel elmarad a GKI EU számára készülő konjunktúrakutatásában mért szolgáltatási szektor indexétől (+6 pont), jelentősen meghaladja ugyanakkor a nemzetgazdasági átlagot (-26 pont), valamint az építőipar (-38 pont), az ipar (-41 pont) és a kereskedelem (-19 pont) átlagait.

A következő három hónapban az előző év azonos időszakához képest **a szállásadók 31%-a növekedést**, 46%-uk stagnálást, 23%-uk visszaesést vár a vendégéjszakák számában. **A vendéglátásban működők közül 16% vár vendégforgalom növekedést** az előző év azonos időszakához képest, míg 62% stagnálást, 22%-uk pedig visszaesést vetít előre. Az **egyéb turisztikai szektorban** működők **15%-a vár ügyfélforgalom növekedést** az előző év azonos időszakához képest, 54%-uk stagnálást prognosztizál, míg visszaesést 31% vár.

Alágazati teljesítmény várható változása a következő 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest - 2024. szeptember (megoszlás, %)

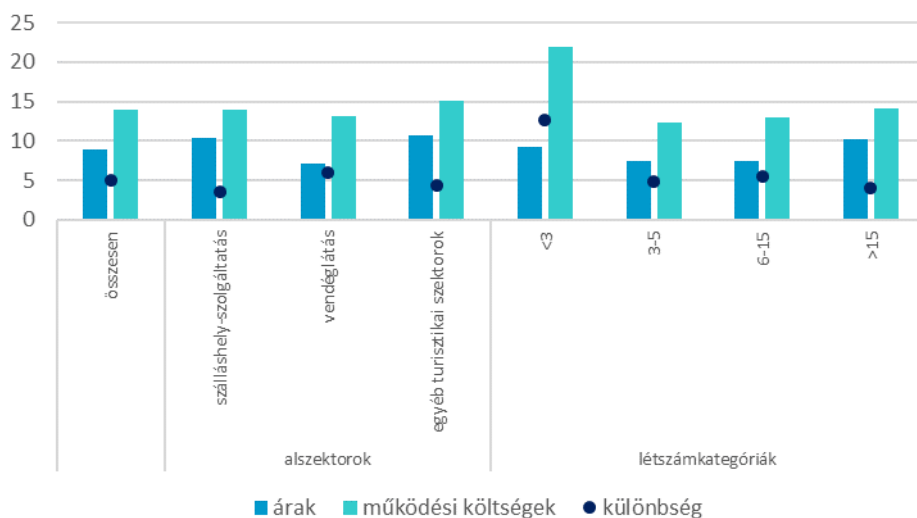
Forrás: GKI

Árak, költségek

2024. szeptemberben a turisztikai cégek 57%-a szolgáltatási árainak növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (augusztusban 53% volt ez az arány) **az előző év azonos időszakához mérten**, 41%-uk nem változtatott az árakon, míg csökkenést 2% jelzett. Létszámkategória szerinti bontásban a 3 főnél kisebb cégek emeltek árat a legkisebb arányban (43%). A 3-5 fős cégeknél 49%, 6-15 fős cégeknél 50%, a 15 főnél nagyobb cégeknél 61% emelt. **Az áremelkedés átlagosan 9%-os volt** (augusztusban 11%-ot mértünk) **az előző év azonos időszakához mérten. Vagyis a működési költségek és a szolgáltatási árak emelkedése közötti olló szeptemberben az előző hónaphoz képest szűkült.**

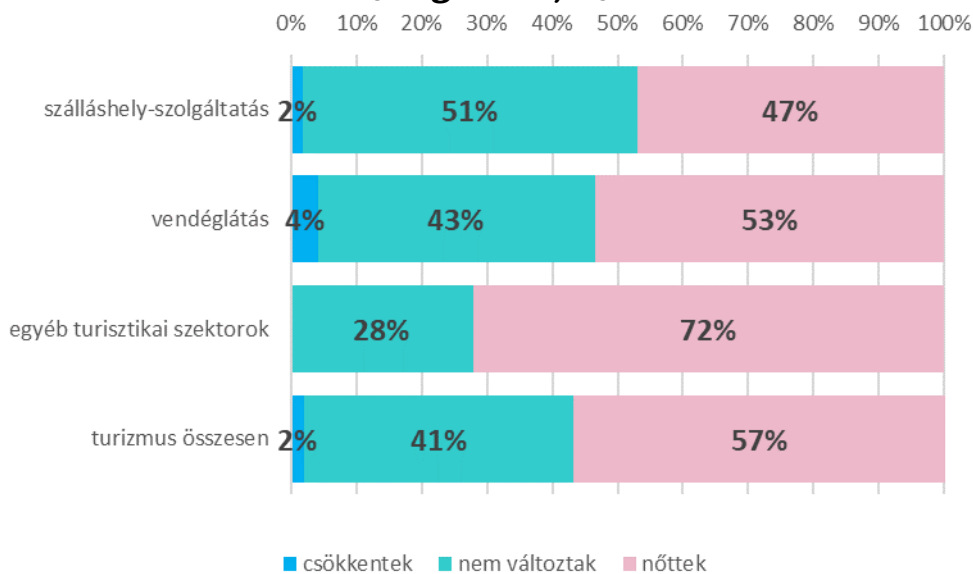
Alszektorok közül az átlagnál nagyobb mértékben emeltek árat az egyéb turisztikai szektor cégei (11%) és a szálláshely-szolgáltatásban működők (10%). Az áremelés a vendéglátásban fedezte legkevésbé a költségnövekedést. Létszámkategóriák szerint a 15 főnél többet foglalkoztatók esetében volt a legkisebb az árak és a működési költségek változásának különbözete, tehát ők tudták leginkább érvényesíteni áraikban a költségnövekményt.

Árak és működési költségek változása az előző 3 hónapban az előző év azonos időszakához mérten - 2024. szeptember (%)

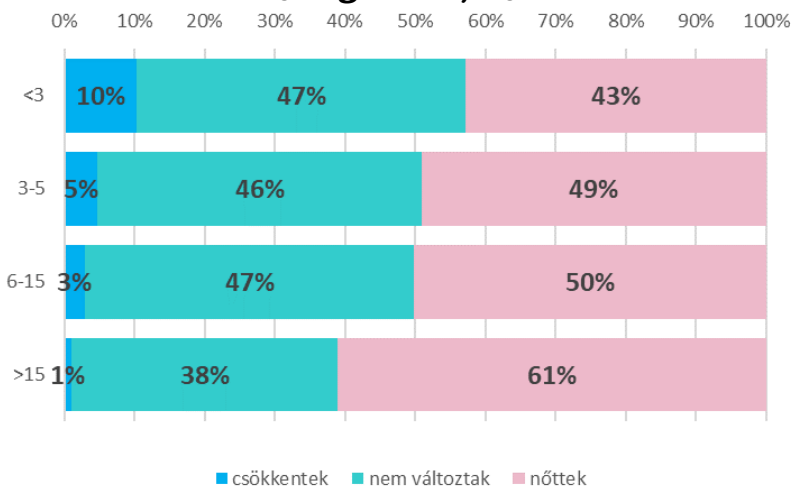
Forrás: GKI

Az árak alakulása az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2024. szeptember (megoszlás, %)

Forrás: GKI

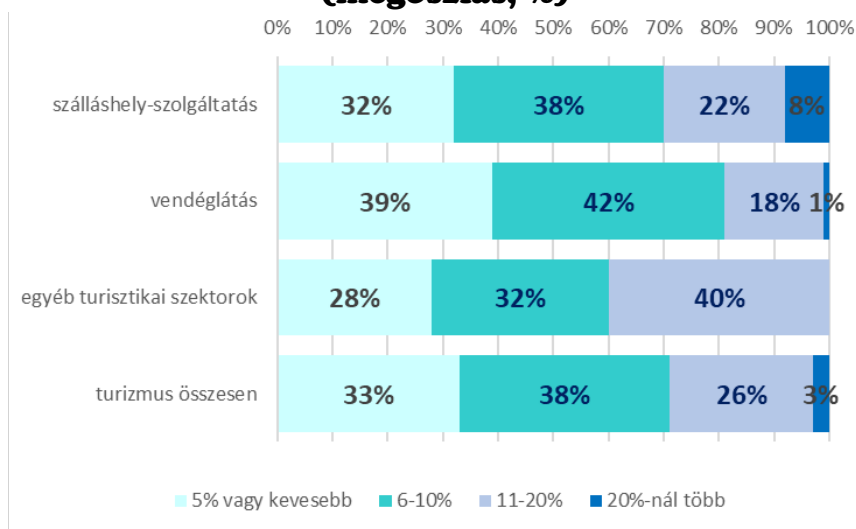
Az árak alakulása az elmúlt 3 hónapban létszámkategória szerint - 2024. szeptember (megoszlás, %)

Forrás: GKI

Az áremelést végrehajtó turisztikai cégek 33%-a 5%-kal vagy ennél kisebb mértékben növelte árait az előző év azonos időszakához képest, 38%-a 6-10% között (a legtöbb cég e kategóriába esik), 26%-a 11-20% között, míg a fennmaradó 3%-a ennél is többel emelt. A szálláshely-szolgáltatásban a szállásadók 32%-a 6% alatti, 38%-a 6-10% közötti emelést valósított meg, míg 30%-uk ennél többet. A vendéglátásban a cégek 39%-a 6%-nál kisebb, 42%-a 6-10% közötti, míg 19%-a ennél nagyobb mértékben emelt. Az egyéb turisztikai szektorban működők 28%-a maximum 5%-ot emelt, 32%-a 6-10% között, míg 40%-a 10%-nál nagyobb ütemben emelte árait.

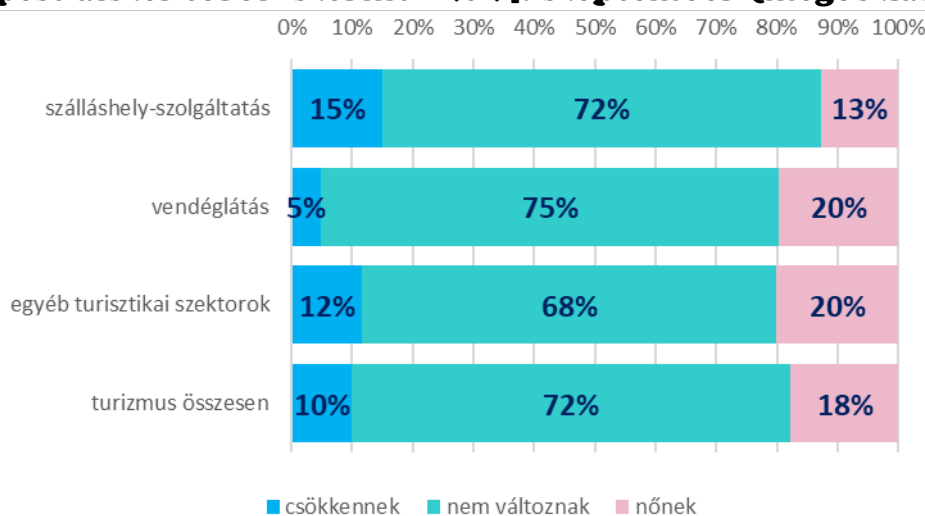
Az áremelés mértéke az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2024. szeptember (megoszlás, %)

Forrás: GKI

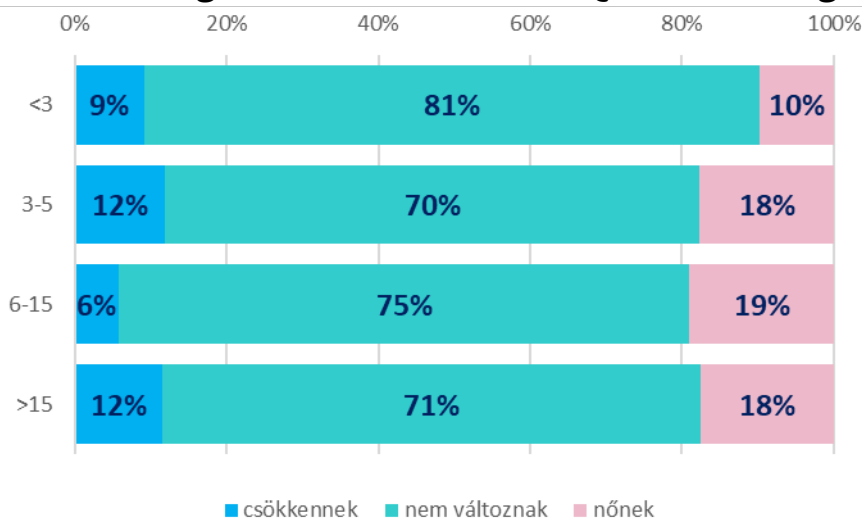
Szeptemberben a turisztikai cégek 18%-a jelezte, hogy a következő 3 hónapban várhatóan emelni fogja szolgáltatásának árát (augusztusban 14% volt ez az arány), 72%-uk nem változtat az árakon, míg csökkentést 10% tervez (augusztusban 12% volt ez az arány). A szálláshely-szolgáltatásban 13% az emelést tervezők aránya, a vendéglátásban és az egyéb turisztikai szektorokban 20-20%. **A turisztikai cégek 12%-a a közelmúltban is emelt árat és a közeljövőben is emelni fog** (mely arány 3 százalékponttal magasabb az augusztusban mértnél).

Az árak várható alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2024. szeptember (megoszlás, %)

Forrás: GKI

Az árak várható alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest létszámkategória szerint - 2024. szeptember (megoszlás, %)

Forrás: GKI

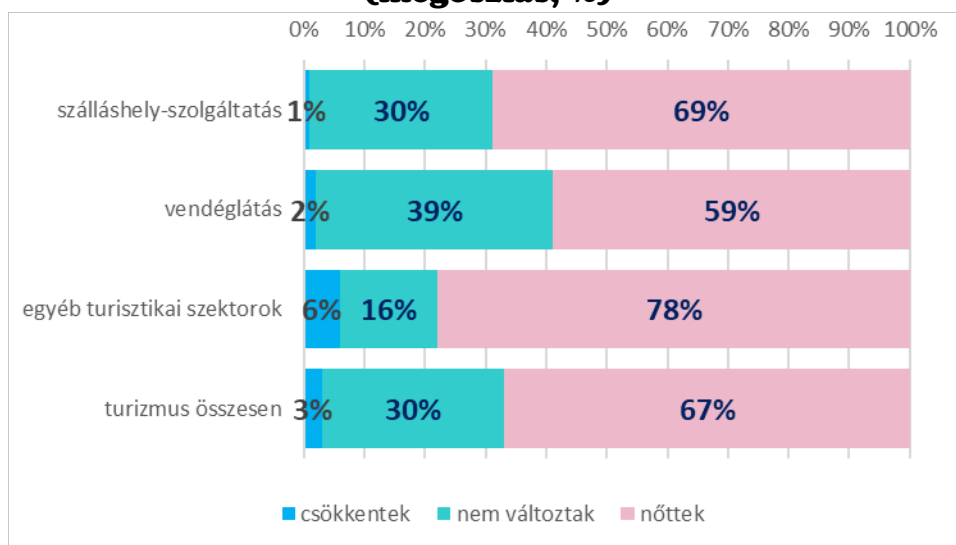
Az árak múltbeli és jövőbeli alakulása - 2024. szeptember (megoszlás, teljes tábla=100%)

		elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest		
		csökkent	nem változott	nőtt
a következő 3 hónapban várhatóan a jelenlegihez képest	csökken	0%	5%	4%
	nem változik	2%	32%	40%
	nő	0%	5%	12%

Forrás: GKI

A turisztikai cégek 67%-a működési költségei⁵ növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan az előző év azonos időszakához mérten, 30% esetében nem változtak e költségek, míg 3% jelzett csökkenést. A szálláshely-szolgáltatásban működő cégek 69%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, míg a vendéglátásban működők 59%-a, az egyéb turisztikai szektorokban működők 78%-a.

A működési költségek alakulása az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint az előző év azonos időszakához mérten - 2024. szeptember (megoszlás, %)

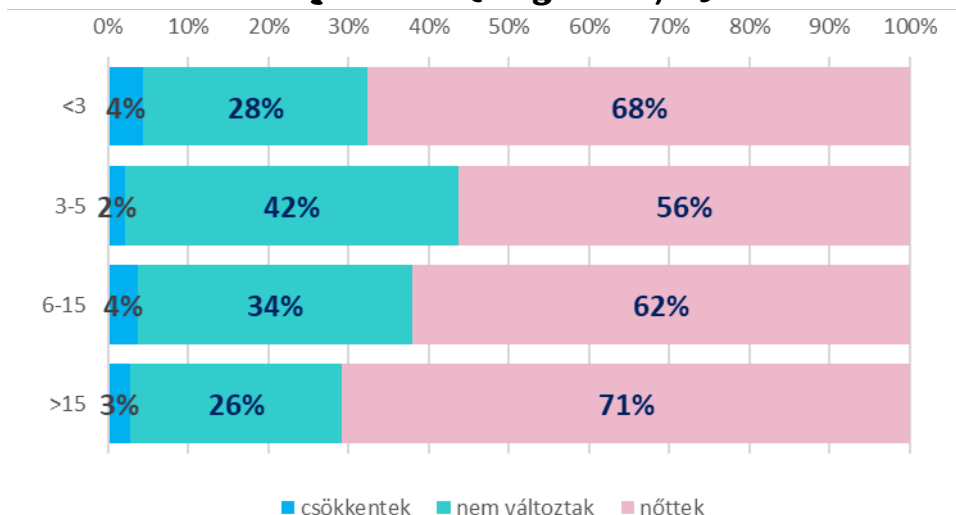

Forrás: GKI

Létszám kategóriák szerint **a 15 főnél többet foglalkoztató cégek 71%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan az előző év azonos időszakához mérten**, a 6-15 fősök 62%-a, a 3-5 fősök 56%-a, míg a náluk kisebbeknek a 68%-a.

⁵ Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

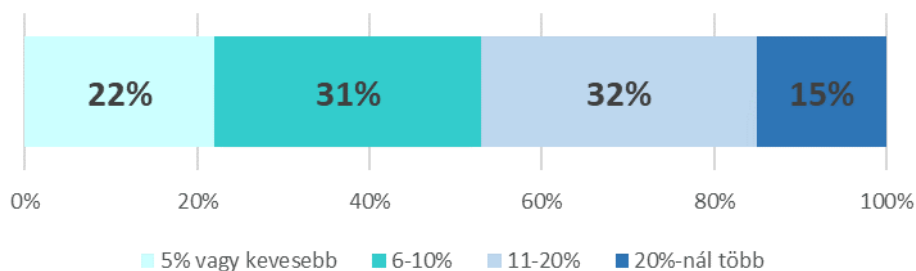
A működési költségek alakulása az elmúlt 3 hónapban létszám kategóriák szerint az előző év azonos időszakához mérten - 2024. szeptember (megoszlás, %)

Forrás: GKI

A működési költségek az elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához mérten átlagosan 14%-kal nőttek a szektorban (mely alacsonyabb az augusztusban mért 19%-nál). A turisztikai cégek 22%-a 5%-os vagy ennél kisebb költségnövekedést érzékelt, 31%-a 6-10% közöttit, 32%-a 11-20% közöttit, míg a fennmaradó 15% ennél többet.

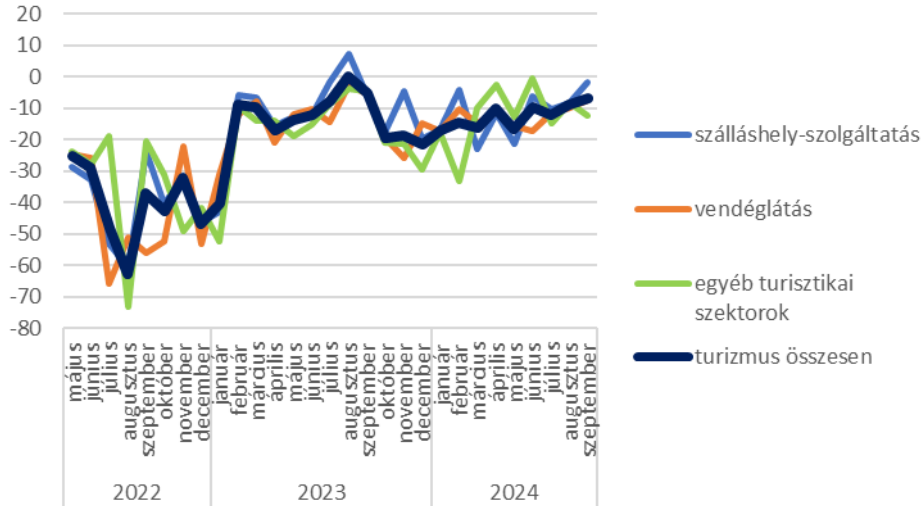
A működési költségek növekedésének mértéke az elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához mérten - 2024. szeptember (megoszlás, %)

Forrás: GKI

A várt működési költségek indexe, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását **a következő 3 hónapban**, -7 ponton áll, vagyis a vállalkozások **költségemelkedést várnak**. Az index értéke ugyanakkor 2 ponttal javult az előző hónaphoz képest. A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban -2 pont (6 pontos javulás augusztushoz képest), a vendéglátásban -8 pont (2 pontos javulás), míg az egyéb turisztikai szektorban -12 pont (4 pontos romlás).

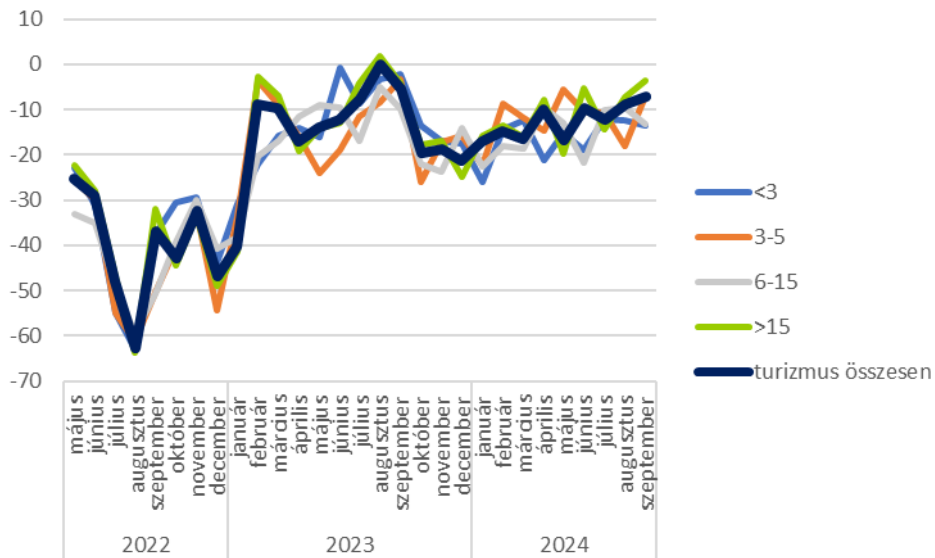
A működési költségek alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen nő, +100 pedig azt, hogy jelentősen csökken)

A működési költségek alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest létszámkategória szerint - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

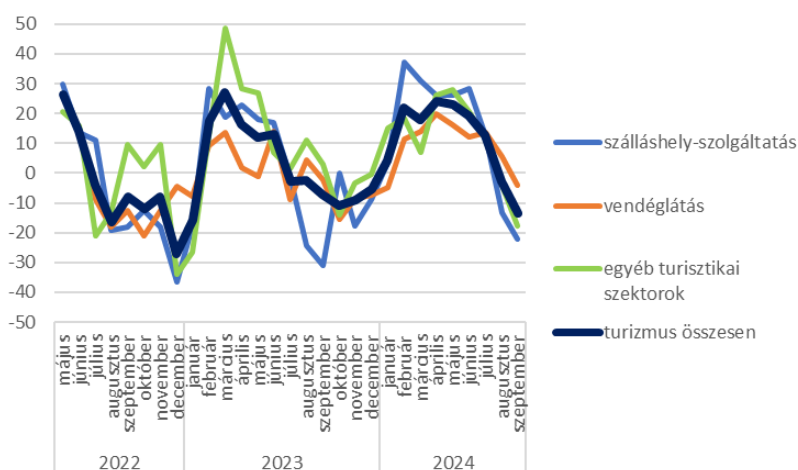
Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen nő, +100 pedig azt, hogy jelentősen csökken)

Eredményesség

Az **üzleti tevékenység eredményének indexe** a jelenhez képest a következő három hónapra -14 ponton áll, mely jelentős, **11 pontos csökkenést jelent augusztushoz képest** (2024. szeptemberhez képest ez 7 ponttal alacsonyabb). **Augusztushoz képest a szálláshely-szolgáltatásban 9 ponttal, az egyéb turisztikai szektorban 14 ponttal míg a vendéglátásban 10 ponttal romlott az eredményességi index (-22, -18, illetve -4 pontra).**

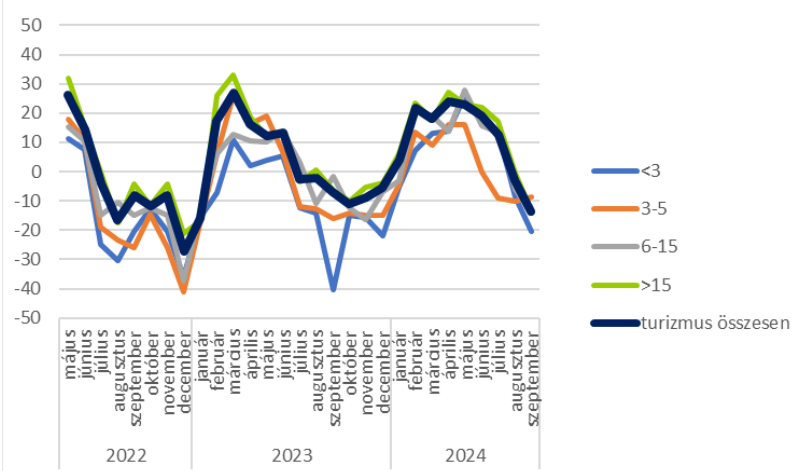
Az üzleti tevékenység eredményének alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nő)

Az üzleti tevékenység eredményének alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest létszám kategória szerint - 2022. május - 2024. szeptember (pont)

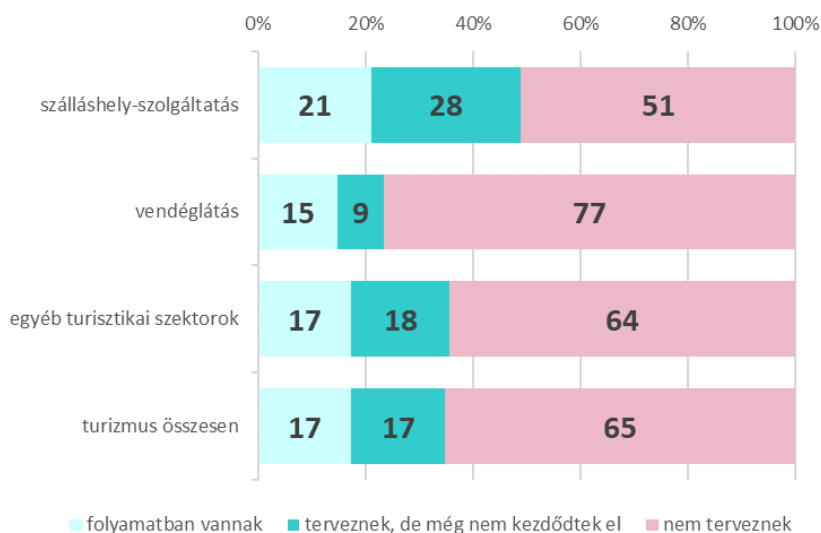
Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nő)

Fejlesztések

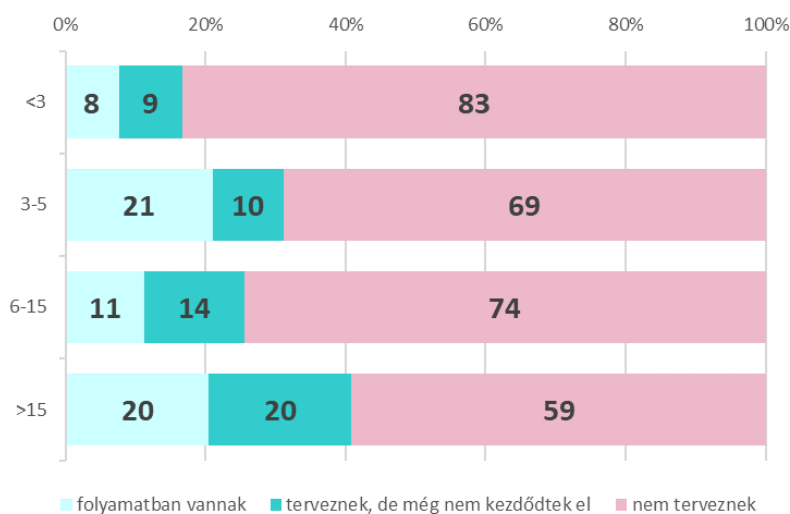
A **turisztikai cégek 34%-a gondolkodik a következő 1 évben fejlesztésben**, mely kissé magasabb arány, mint az 1 hónappal ezelőtt mért 33%, illetve kissé alacsonyabb, mint az egy évvel ezelőtti 35%. A szálláshely-szolgáltatásban működők 49%-a, a vendéglátásban működők 24%-a, az egyéb turisztikai szektorok cégeinek 35%-a fejleszt már most vagy a következő egy évben.

Fejlesztési tervek a következő 12 hónapban - 2024. szeptember (megoszlás)

Forrás: GKI

Fejlesztési tervek a következő 12 hónapban - 2024. szeptember (megoszlás)

Forrás: GKI

Létszám kategóriák szerinti bontást vizsgálva a 15 fő felettiak 40%-a fejleszt a következő 12 hónapban. Az ennél kisebb cégek kisebb arányban fejlesztenek, a 6-15 fősök 25%-a, a 3-5 fősök 31%-a, az ennél kisebbeknek pedig a 17%-a tervez fejlesztést.